

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UPA2023/161
10. maj 2023
Hans Aronsen

Takornariat umiarsuarnik takornariartaatinik tikittut tulannerminni isumannaallisaanikkut akitsuuserneqarnissaannik Naalackersuisut UKA2024-mi Inatsisartunut saqqummiussassamik inatsisiliornissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Isumannaallisaanikkut akitsuutip siunertaraa inupparujussuit umiarsuarujussuarlutik tikittut tulannerminni timmisartukkut tikittutuut periuseq malillugu nalunaarsorneqartalernissaat, nunatsinnilu aningaasaqarnikkut iluanaarutigineqarsinnaalerlutik.

(Inatsisartuni ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Mittarfissarsuit sananeqaruttulerput, umiarsuillu takornariartaatit ukiut kingullit amerliartupiloorput, tamakku kingunerissavaat nunatsinni sunnerneqaatinik assigiinngitsunik misigisaqarfigilluarlugulu misillerfiginerlussinnaasagut, Inuit Ataqatigiinniillu tamakku sioqqullugit maani iliusissanik piareersaqatigiittarnissaq pingaartilluinnarparput. Tamanna pillugu siunnersuuteqartoq Aqqalu C. Jerimiassen matumani qutsavigerusupparput.

Nunarput pinngortitakkut nunarsuarmi inunnit takorusunneqarluartunik alutornartorpassuarnik takusassaqarpoq misigisassaqarlunilu. Tikikkuminaatsutut isigineqartuaraluarluta suullu tamarmik killeqartutut ikkaluartut maannamut ukiut tamaasa amerliartuinnartunik takornariarfiusalersimavugut. Tamassuma nammineq takutippaa ilumut nunarput takornariaqarnikkut soqutiginaatilerujussuusoq.

Siunissamimi qaninnerpaami inuppassuarnit tikiqqartalernissarput qularutigiginngilluinnartariaqarparput. Maannamiillu takornariartitsinerup ilusaa qanoq ittoq atorlugu ingerlatsigutta sunniutissai suut pitsaanagerusut paasiartulertussaavarput. Ineriartornermi katataassanngikkutta immitsinnut tarrarsorfigisariaqartassaagut.

Tungavilersuutissakka annissallugit nuannerpallaanngikkaluaqaat, pissutsilli piviusut ullumikkut taamaapput. Nunatsinni sulisinnaasut inuppassuunngilangut, allaat sumiiffiit ilaanni sulisussaaleqinerit ajornartorsiortsitileriarporput. Aalisartut tunitsiviinni, utoqqaat illuini allanilu sulisussaaleqisarnertit piupput. Allaat takornarialerinermit ingerlatsineq ullumikkut, nunatta ilaanni nunani allanit tikittunit ingerlanneqartarpoq,

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

aasakkut tikeriarlutik takornarialererujussuariarlutik nunaminnut ukiiartortartunik takornariartitsinermik ingerlatsisoqarpoq.

Islandimiut takornariaqarnikkut aqqissuusaanerminni misilittakkatik aallaavingalugit nunanut takornariaqarnikkut ineriartortunut ilinniarfissaqqissunik suliaqartarpoq. Soorlu aamma umiarsuarnut takornariartaassuarnut taama iliortut.

Aappi soqutiginarpoq timmisartukku tikittutut umiarsuarni tikittut nakkutigineqarnerannik, isumaqatigivatsigit, tamannali aamma sulisartunik amerlasuunik talittarfinnullu naleqquttunik pisariaqartitsilissasoq Inuit Ataqatigiinniik isumaqarpugut. Suliffissat pinngorartinneqarnerat pitsaasuvoq, nukiilli pigisatta aamma nalilersuutigineqarnissaat matumani siunnersuummut nalilersuinermut ilaatikkusuppagut.

Inuit Ataqatigiinniit ukiakkut 2022-mi Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiamik qatsivungut. Qulequtaralugu, "qanoq iliorluni piujuaannartitsineq tunngavigalugu takornariaqarneq ineriartortinneqassava?"

Tassani partiit akissutaanni amerlanerni erserpoq nunatsinni takornarialerinermi nukissat, tunniussinnaasallu eqqarsaatingalugit silatusaartariaqartugut. Allaat sullinniakkani **takornariaalerumaartussat sorliit sammineruniarnerlugit** isummernertaq aallaavittut ilagittinneqartariaqartut, inatsisillu atuuttut sukatinngikkaluarlugit sulinissaq pingaartinneqarluni. Tamanna isumaq silatusaarnervoq nukiimmi pigisagut nukinnut atorumaakkatsinnut naleqquttuunissaat aqqissuuseqqinnerni nalilersuutigisariaqarigut Inuit Ataqatigiit isumaqatigilluinnarparput.

Takornariaqarnermut Naalackersuisoq kingulleq pilersinneqarami, nunatsinni takornarialerineq pillugu periusissiamik suliaq aallartiteqqippaa. ilanngullugu Island nuna sanilerisarput takornarialerinermi misigisimasaat misilittagarilingaallu pillugit attaveqarneq aamma ingerlanneqarlersimalluni.

Naalackersuinermi aaliangersagassanut tunngatillugu, suliaq qanoq ingerlanneqartarnerinutaaq paasisaqarnissaq pisariaqartipparput. Nunarput isorartoorsuummat umiarsualivigullu tamatigut umiarsuapiluunersuarnit takornariartaatinik taliffigineqarsinnaasangimmata, akiliisitsisalernissat sunik qularnaariffigisinnaanera misissungassatut pingaaruteqartut isumaqarfigaarput.

Soorunami imarpissuit akornanni qeqertamiikkatta, umiarsuit takornariartaatit siunissami tikittuartartussaagaatigut qularnanngilluinnarpoq, taakkuli qanoq suleqatigisinnaaneri paasissallugit, qanorlu nunatsinni naammassisinnaangisagut soorlu umiarsuup tikinnerani ilaasut nunamut

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

nioqqarneqartarnissaannut tunngasut akiliisitsiniarnitsinnut
aporfissaatinneqassanersoq paasissallugu soqutigilluinnarparput.

Siunnersuullu manna pingaaruteqarmat takornarialerneq pillugu periusissiamut
pulatinneqarsinnaasoq Inuit Ataqatigiinniik inassutingaarput.

Taamatut siunnersuummut oqaaseqarluta, siunnersuut Aningaasaqarnermut
akileraartarnermullu ataatsimiititaliamut ingerlateqqipparput.